Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/70

30.1.2026

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Agentschap voor chemische stoffen en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1907/2006, (EU) nr. 528/2012, (EU) nr. 649/2012 en (EU) 2019/1021

(COM(2025) 386 final — 2025-207-COD)

(C/2026/70)

Algemeen rapporteur: **Maciej Dawid KUNYSZ**

Adviseur	Frank ALLEN
Wetgevingsprocedure	EU Law Tracker
Raadpleging	Europees Parlement, 6.10.2025 Raad van de Europese Unie, 26.9.2025
Rechtsgrond	Artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Documenten van de Europese Commissie	(COM(2025) 386 final — 2025-207-COD) Samenvatting van COM(2025) 386 final — 2025-207-COD
Relevante duurzameontwikkelings-doelstellingen (SDG's)	SDG 16 — Vrede, justitie en sterke publieke diensten SDG 3 — Goede gezondheid en welzijn SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie
Bevoegde afdeling	Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu
Goedkeuring door de voltallige vergadering	23.10.2025
Zitting nr.	600
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	197/4/8

1. AANBEVELINGEN

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC)

1.1. is ingenomen met de voorgestelde verordening betreffende het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA), waarmee een autonoom rechtskader wordt gecreëerd dat het ECHA moet helpen zijn toenemende taken efficiënt uit te voeren met het oog op de bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu. Het EESC had hier in advies NAT/911 ([1]) reeds op aangedrongen.

([1]) Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité — Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een gemeenschappelijk dataplatform voor chemische stoffen en de vaststelling van regels om ervoor te zorgen dat de daarin opgenomen gegevens vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn en tot oprichting van een kader voor de monitoring van en vooruitzichten voor chemische stoffen en het — Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 178/2002, (EG) nr. 401/2009, (EU) 2017/745 en (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de hertoewijzing van wetenschappelijke en technische taken en de verbetering van de samenwerking tussen de agentschappen van de Unie op het gebied van chemische stoffen en het — Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de overdracht van wetenschappelijke en technische taken aan het Europees Agentschap voor chemische stoffen (PB C, C/2024/3381, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3381/oj).

1.2. Bij wetenschappelijke beoordelingen van chemische stoffen in het kader van het besluitvormingsproces moet rekening worden gehouden met de behoeften van kwetsbare groepen. Zij lopen immers een verhoogd risico op slechte gezondheid, schade of uitbuiting als gevolg van factoren zoals sociaal-economische status, leeftijd, gezondheid of sociale marginalisering. Bij kwetsbare groepen kan worden gedacht aan kinderen, ouderen, mensen met een handicap, migranten en vluchtelingen, raciale en etnische minderheden, daklozen en mensen die in armoede leven. Het gebruik van bepaalde chemische stoffen kan voor deze groepen bijzondere problemen opleveren. Het EESC dringt er bij het Agentschap op aan om de "één gezondheid"-benadering te hanteren bij zijn chemische beoordelingen, om zowel de risico's waardoor kwetsbare groepen onevenredig zwaar worden getroffen beter aan te pakken, als om te zorgen voor een inclusieve, transparante en gecoördineerde governance ([2]).

1.3. Of het Agentschap in de toekomst succesvol zal zijn, hangt ervan af of het zijn taken en verantwoordelijkheden onafhankelijk zal kunnen uitoefenen. Alle leden van de comités moeten als onafhankelijk worden beschouwd en moeten het vertrouwen van het publiek genieten ten aanzien van hun onafhankelijkheid. Ook het thema belangenconflicten moet de nodige aandacht krijgen teneinde een brede acceptatie van de wetenschappelijke adviezen te waarborgen.

1.4. De nieuwe voorstellen moeten ervoor zorgen dat alle documenten en andere informatiebronnen die chemische gegevens bevatten zo ruim mogelijk toegankelijk zijn. Zo zal de best mogelijke input kunnen worden geleverd voor wetenschappelijke adviezen. Onafhankelijke academische gegevens zijn van essentieel belang, en er is een mechanisme nodig om te waarborgen dat met deze gegevens rekening wordt gehouden.

1.5. Het EESC is van mening dat de kamer van beroep, bestaande uit een voorzitter en twee leden, veel te klein en beperkt is om de vele beroepen die zullen worden ingesteld, adequaat te kunnen behandelen. De kamer van beroep moet meer leden hebben om eerlijke en transparante beroepsprocedures te waarborgen.

1.6. Om de volksgezondheid en het milieu te beschermen moet het voorzorgsbeginsel van toepassing zijn wanneer het niet lukt om uiteenlopende wetenschappelijke meningen op één lijn te brengen. In het regelgevingskader moet altijd prioriteit worden gegeven aan de volksgezondheid en het milieu.

1.7. Er moeten voldoende middelen worden uitgetrokken voor de ECHA-comités en er moeten tijdigheidsindicatoren en dienstverleningsnormen worden ingevoerd. Al deze elementen moeten worden gerapporteerd in het enkelvoudig programmeringsdocument en het jaarverslag.

1.8. Het EESC beveelt aan een permanent adviespanel van het maatschappelijk middenveld (Civil Society Advisory Panel, CSAP) op te richten voor de raad van bestuur van het ECHA, en de adviezen en notulen van dat panel openbaar te maken.

1.9. Het dringt aan op de proactieve publicatie van niet-vertrouwelijke informatie en samenvattingen van adviezen, besluiten en verslagen in duidelijke taal (in het Engels en in de talen van de betrokken lidstaten), samen met FAIR-metagegevens en een API voor hergebruik van gegevens. Ook pleit het EESC ervoor om in aanmerking komende non-profitorganisaties het recht te geven zich tot de kamer van beroep te wenden, en wel kosteloos of tegen gereduceerd tarief.

2. **TOELICHTING**

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.2

2.1. Onafhankelijk academisch bewijs. Om de transparantie en het vertrouwen te vergroten, moet de raad van bestuur voor elk relevant advies een systematische screening van collegiaal getoetste academische studies uitvoeren, en een korte openbare feedbackverklaring publiceren waarin wordt uitgelegd hoe het onafhankelijke bewijsmateriaal is gebruikt of waarom het niet in aanmerking is genomen.

([2]) Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité — Een gezonde planeet voor gezonde mensen: een alomvattende "één-gezondheid"-benadering (initiatiefadvies) (PB C, C/2026/16, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/16/oj).

2.2. Kwetsbare groepen en cumulatieve blootstelling. Het EESC wijst op de onevenredig grote risico's voor kinderen, zwangeren en personen die borstvoeding geven, personen met een verzwakt immuunsysteem en werknemers die worden blootgesteld aan hoge concentraties, met inbegrip van cumulatieve blootstelling. De Commissie wijst erop dat kinderen, zwangere vrouwen en ouderen bijzonder gevoelig zijn voor bepaalde gevaarlijke eigenschappen, terwijl consumenten en werknemers op grote schaal worden blootgesteld aan chemische stoffen, via tal van producten en op de werkplek ([3]). De verruiming van de "generieke aanpak van risicobeheer" is bedoeld om kwetsbare groepen consistenter te beschermen ([4]).

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.3

2.3. Onafhankelijkheid en belangenconflicten. Het EESC benadrukt dat de onafhankelijkheid aantoonbaar moet zijn. In de richtsnoeren voor de behandeling van belangenconflicten moeten minimumcriteria worden vastgesteld, waaronder een afkoelingsperiode van 24 maanden na een dienstverband bij economische actoren die door het Agentschap worden beoordeeld, openbaarmaking van belangen ten minste 14 dagen vóór vergaderingen, en regels inzake verschoning. Deze regels moeten gelden voor leden, gecoöpteerde leden, adviseurs en externe deskundigen die betrokken zijn bij het opstellen of beoordelen van adviezen. De Europese Rekenkamer heeft geoordeeld dat de beleidslijnen en procedures van ECHA inzake belangenconflicten onvolledig en weinig nauwkeurig zijn, en heeft aangedrongen op de vaststelling van duidelijke en objectieve criteria voor de beoordeling van belangenverklaringen en het aanpakken van risico's na uitdiensttreding ([5]).

2.4. De raad van bestuur en het maatschappelijk middenveld. De raad van bestuur zou ten minste één stemgerechtigd lid moeten tellen dat afkomstig is van een maatschappelijke organisatie die actief is op het gebied van volksgezondheid, milieu of consumentenbescherming, geselecteerd via een open en niet-discriminerende procedure met een beperkte looptijd. Een permanent adviespanel van het maatschappelijk middenveld (CSAP) zou adviezen moeten uitbrengen over het enkelvoudig programmeringsdocument, het transparantiebeleid, de regels inzake belangenconflicten en tijdigheidsindicatoren. De adviezen en notulen van het CSAP moeten openbaar worden gemaakt.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.4

2.5. Transparantie en hergebruik van gegevens. Het Agentschap moet proactief niet-vertrouwelijke input publiceren, evenals samenvattingen van adviezen, besluiten en verslagen in duidelijke taal, in het Engels en in de talen van de betrokken lidstaten. Gegevensverzamelingen moeten FAIR-metagegevens bevatten en via een API beschikbaar worden gesteld om onafhankelijke analyse en hergebruik mogelijk te maken.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.5

2.6. Capaciteit en tijdigheid. Aangezien de bevoegdheden van het Agentschap worden verruimd, dringt het EESC erop aan dat er voldoende middelen worden uitgetrokken voor het RAC/SEAC en andere comités en dat er tijdigheidsindicatoren en dienstverleningsnormen worden ingevoerd (zoals het percentage tijdig uitgebrachte adviezen, de mediane verwerkingstijd en een driemaandelijkse vroegtijdige waarschuwing). De resultaten moeten worden gerapporteerd in het enkelvoudig programmeringsdocument en het jaarverslag. Het Europees Parlement heeft aangedrongen op een nieuw en stabiel financieringsmodel en voldoende personeel voor het ECHA, zodat het zijn werkzaamheden in verband met de Green Deal en de strategie voor chemische stoffen kan verrichten ([6]).

2.7. Kamer van beroep — gevolgen van beroepen. Om de rechtszekerheid en het algemeen belang te waarborgen, mogen beroepen geen automatische opschortende werking hebben. De kamer van beroep kan slechts opschorting toestaan wanneer na een belangenafweging is aangetoond dat er op het eerste gezicht sprake is van ernstige en onherstelbare schade. Ook pleit het EESC ervoor om in aanmerking komende non-profitorganisaties het recht te geven zich tot de kamer van beroep te wenden, en wel kosteloos of tegen gereduceerd tarief.

2.8. Openbare raadpleging. Voor belangrijke adviezen van de comités en ontwerprichtsnoeren moet het Agentschap openbare raadplegingen houden met een looptijd van ten minste acht weken, en moet het een openbare feedbackverklaring publiceren waarin de input en de antwoorden van het Agentschap worden samengevat. De richtsnoeren voor betere regelgeving van de Commissie stellen openbare raadplegingen via internet (minimaal 12 weken) verplicht voor initiatieven waarvoor een effectbeoordeling moet worden gemaakt, evenals de publicatie van een korte feitelijke samenvatting van belangrijke kwesties binnen 8 weken na afsluiting van de raadpleging ([7]).

([3]) Europese Commissie, COM(2020) 667, par. 2.2.1.
([4]) Europese Commissie, COM(2020) 667, par. 2.2.1.
([5]) Speciaal verslag nr. 15/2012 van de Europese Rekenkamer.
([6]) Europees Parlement, *Kwijting 2020: Europees Agentschap voor chemische stoffen*, 4 mei 2022, P9_TA(2022)0174.
([7]) Europese Commissie — Richtsnoeren voor betere regelgeving (SWD(2021) 305 final), 3 november 2021.

2.9. Budget voor participatie en transparantie. Het EESC beveelt een aparte begrotingslijn aan voor de participatie van het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van de kosten van vertalingen, samenvattingen in begrijpelijke taal, raadplegingen en de deelname van non-profit deskundigen, om ervoor te zorgen dat de transparantie en betrokkenheid consequent gewaarborgd zijn.

3. VOORGESTELDE WIJZIGINGEN OP HET WETGEVINGSVOORSTEL VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Wijzigingsvoorstel 1

houdt verband met aanbeveling 1.2

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 4, lid 2 Bij de verwezenlijking van zijn doelstellingen streeft het Agentschap naar een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu, het vrije verkeer van stoffen op de interne markt en de samenhang en consistentie van de beoordeling en het beheer van chemische stoffen in de hele Unie, waarbij het concurrentievermogen en innovatie worden versterkt en rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), zoals gedefinieerd in de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen en ter bevordering van alternatieven voor dierproeven.	Artikel 4, lid 2 Bij de verwezenlijking van zijn doelstellingen streeft het Agentschap naar een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu, ***met inbegrip van de bescherming van kwetsbare groepen,*** het vrije verkeer van stoffen op de interne markt en de samenhang en consistentie van de beoordeling en het beheer van chemische stoffen in de hele Unie, waarbij het concurrentievermogen en innovatie worden versterkt en rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), zoals gedefinieerd in de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen en ter bevordering van alternatieven voor dierproeven.

Motivering

Kwetsbare groepen zoals kinderen hebben speciale bescherming nodig omdat zij zich mogelijk niet volledig bewust zijn van de risico's die verbonden zijn aan de chemische inhoud van bepaalde producten.

Wijzigingsvoorstel 2

houdt verband met aanbeveling 1.3

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 14, lid 1 Elke lidstaat draagt twee kandidaten voor het lidmaatschap van het RAC voor en kan maximaal twee extra kandidaten voordragen.	Artikel 14, lid 1 Elke lidstaat draagt twee kandidaten voor het lidmaatschap van het RAC voor en kan maximaal twee extra kandidaten voordragen. ***De Europese Commissie vaardigt duidelijke richtsnoeren uit voor de beoordeling van de onafhankelijkheid en belangenconflicten van alle leden, gecoöpteerde leden, adviseurs en deskundigen.***

Motivering

Alle leden van de ECHA-comités moeten als onafhankelijk worden beschouwd, zodat hun beslissingen billijk en redelijk worden geacht en niet zijn gebonden aan gevestigde belangen. Belangenconflicten moeten op transparante wijze worden aangepakt, zodat het publiek vertrouwen kan hebben in de besluiten van de comités.

Wijzigingsvoorstel 3

houdt verband met aanbeveling 1.4

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 16, lid 1 Het Agentschap kan een beroep doen op de diensten van deskundigen, die zitting nemen in een werkgroep van de comités, het forum of andere werkgroepen van het Agentschap of die andere in deze verordening of in de sectorale wetgeving van de Unie uiteengezette taken verrichten, voor zover de wetenschappelijke en technische context of het vereiste hoge niveau van deskundigheid dit rechtvaardigt. De procedure voor en de omvang van de gebruikmaking van deskundigen worden vastgesteld bij besluit van de raad van bestuur.	Artikel 16, lid 1 Het Agentschap kan een beroep doen op de diensten van deskundigen, die zitting nemen in een werkgroep van de comités, het forum of andere werkgroepen van het Agentschap of die andere in deze verordening of in de sectorale wetgeving van de Unie uiteengezette taken verrichten, voor zover de wetenschappelijke en technische context of het vereiste hoge niveau van deskundigheid dit rechtvaardigt. De procedure voor en de omvang van de gebruikmaking van deskundigen worden vastgesteld bij besluit van de raad van bestuur. ***Er moet worden voorzien in de mogelijkheid om ten volle gebruik te maken van de waardevolle inzichten van onafhankelijk onderzoek, zoals collegiaal getoetste academische studies die relevant zijn voor de regelgevingsdoeleinden.***

Motivering

Onafhankelijke gegevens kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het regelgevingsproces.

Wijzigingsvoorstel 4

houdt verband met aanbeveling 1.5

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 20, lid 1 De kamer van beroep is samengesteld uit een voorzitter en ***twee*** andere leden.	Artikel 20, lid 1 De kamer van beroep is samengesteld uit een voorzitter en ***vier*** andere leden.

Motivering

De samenstelling van de voorgestelde kamer van beroep is veel te beperkt om de mogelijke beroepen die zich in de toekomst zullen voordoen, te kunnen behandelen.

Wijzigingsvoorstel 5

in verband met aanbeveling 1.6

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Artikel 45, lid 3 Het Agentschap en het betrokken orgaan werken samen om de verschillen op te lossen. Indien het Agentschap en het betrokken orgaan de verschillen niet kunnen oplossen, stellen zij een gezamenlijk verslag op. In het verslag worden de wetenschappelijke geschilpunten duidelijk toegelicht, worden de onzekerheden daaromtrent in de gegevens aangegeven en worden de onderliggende redenen voor de uiteenlopende adviezen, met inbegrip van methodologische verschillen, openbaar gemaakt. Wanneer	Artikel 45, lid 3 Het Agentschap en het betrokken orgaan werken samen om de verschillen op te lossen. Indien het Agentschap en het betrokken orgaan de verschillen niet kunnen oplossen, stellen zij een gezamenlijk verslag op. In het verslag worden de wetenschappelijke geschilpunten duidelijk toegelicht, worden de onzekerheden daaromtrent in de gegevens aangegeven en worden de onderliggende redenen voor de uiteenlopende adviezen, met inbegrip van methodologische verschillen, openbaar gemaakt. Wanneer

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
het betrokken orgaan een agentschap van de Unie of een wetenschappelijk comité is, legt het Agentschap het gezamenlijke verslag aan de Commissie voor.	het betrokken orgaan een agentschap van de Unie of een wetenschappelijk comité is, legt het Agentschap het gezamenlijke verslag aan de Commissie voor. ***In geval van aanzienlijke wetenschappelijke verschillen is het voorzorgsbeginsel van toepassing, om de volksgezondheid en het milieu te beschermen.***

Motivering

Het niet kunnen oplossen van uiteenlopende wetenschappelijke adviezen vormt een ernstig probleem. Daarom moet het voorzorgsbeginsel van toepassing zijn totdat dergelijke kwesties kunnen worden opgelost.

Brussel, 23 oktober 2025.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Séamus BOLAND